

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ Ν.ΓΛΩΣΣΑΣ ΓΕΛ**07/06/2017**

A1. Ο συγγραφέας εξετάζει τον ρόλο της επιστήμης και των επιστημόνων στη σύγχρονη εποχή. Η επιστήμη χαρακτηρίζεται από τη διαρκή προσπάθεια για γνώση, την πνευματική διερεύνηση και τη διαφοροποίηση από την τεχνολογία που επιδιώκει την πρακτική εφαρμογή της γνώσης. Ταυτόχρονα, ενώ η επιστημονική ανάπτυξη ανταποκρίνεται στην ηθικοπνευματική πρόοδο της κοινωνίας, η τεχνολογική εξέλιξη υπονομεύει την ανθρώπινη βελτίωση. Από την πλευρά του, ο επιστήμονας – στο πλαίσιο των σημερινών προβλημάτων – ευθύνεται για την αξιολόγηση των συνεπειών της επιστημονικής έρευνας με βάση την ανθρωπιστική συνείδησή του. Ωστόσο, η αξιολόγηση αυτή δεν πραγματοποιείται πάντα από τους άμεσα υπεύθυνους ερευνητές, με αποτέλεσμα την αδυναμία πρόβλεψης. Εν τέλει, ο ομιλητής θεωρεί απαραίτητο τον επαναπροσδιορισμό των επιστημονικών επιδιώξεων από ολοκληρωμένους επιστήμονες

Λέξεις: 114**B1.****A. ΛΑΘΟΣ****B. ΛΑΘΟΣ****Γ. ΣΩΣΤΟ****Δ. ΣΩΣΤΟ****Ε. ΣΩΣΤΟ**

B2.

A) ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΡΟΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ 1^{ης} ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ

Η πρώτη παράγραφος του κειμένου αναπτύσσεται με τη μέθοδο της αιτιολόγησης καθώς ο συγγραφέας αιτιολογεί τον λόγο που η επιστήμη και η τεχνολογία δεν ταυτίζονται: «Επιστήμη βέβαια... ανθρώπου» Η διαρθρωτική λέξη που το επιβεβαιώνει είναι το «διότι».

ΕΠΙΣΗΣ

Ως άλλος τρόπος ανάπτυξης εντοπίζεται η σύγκριση-αντίθεση, καθώς ο συγγραφέας αντιπαραθέτει τους στόχους της επιστήμης και της τεχνολογίας. «Επιστήμη... ανθρώπου». Η διαρθρωτική λέξη που το επιβεβαιώνει είναι το «ενώ».

B) ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

Βέβαια- Βεβαιωτική σχέση
Εάν- Προϋπόθεση
Όμως- Αντίθεση- Εναντίωση
Για τούτο- Αιτιολόγηση
Δηλαδή- Επεξήγηση

B3.

A) ΣΥΝΩΝΥΜΑ

αέναος: συνεχής, αιώνιος, αδιάκοπος, αδιάπτωτος
προσηλωμένη: καθηλωμένη, αφοσιωμένη, προσκολλημένη
εγείρουν: προκαλούν, δημιουργούν
αλλοτριώνουν: αλλοιώνουν, αποξενώνουν
καταστρεπτικό: ολέθριο, εξοντωτικό, ζημιογόνο

B) ΑΝΤΩΝΥΜΑ

συγκεκριμένο: αφηρημένο, γενικό
βελτίωσε: επιδείνωσε, υποβάθμισε,
ευθύνη: ανευθυνότητα
υλική: πνευματική, ψυχική, άυλη
ελευθερία: υποτέλεια, εξάρτηση, ανελευθερία, δέσμευση, εγκλωβισμό

B4.

A) Ο συγγραφέας με τη χρήση του ασύνδετου σχήματος στην τρίτη παράγραφο επιδιώκει να:

- προσδώσει στον λόγο ζωντάνια, αμεσότητα, παραστατικότητα, ένταση
- παραθέσει κλιμακωτά τα τεκμήρια που επιβεβαιώνουν ότι τα ευγενή ιδεώδη του ανθρωπισμού έχουν διασυρθεί και υπονομευθεί στις μέρες μας.

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471, 2109935566 • Γερουλάνου 103, τηλ. 2109911067

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396,

ΓΛΥΦΑΔΑ: Λ. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008

email : support@romvos.edu.gr

- δημιουργήσει νευρώδες, δραματικό ύφος
- παραθέσει ενδεικτικά τους παράγοντες που υπονομεύουν την πνευματική ολοκλήρωση του ανθρώπου εν είδει απαρίθμησης παραδειγμάτων.

Β) Ο συγγραφέας με τη χρήση του ρητορικού ερωτήματος στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου:

- επιδιώκει να μεταγγίσει τον προβληματισμό του για το εάν η ανάπτυξη της τεχνολογίας συνέβαλε ή παρεμπόδισε τον εξανθρωπισμό του ανθρώπου
- προσδίδει αμεσότητα, ζωντάνια, παραστατικότητα στο λόγο του
- επιτυγχάνει την αβίαστη νοηματική συνοχή από την 2^η στην 3^η παράγραφο.
- Τέλος, δίνει την αίσθηση διαλόγου με τον αναγνώστη (διαδραστικότητα)

Γ. Επικοινωνιακό πλαίσιο: Ομιλία. Απαιτούνται: προσφώνηση, αποφώνηση, χρήση πρώτου προσώπου για την επίτευξη αμεσότητας και οικείου ύφους, καθώς και αναφορά στην αφορμή της σύνταξης και της εκφώνησης της ομιλίας.

Πρόλογος

Αξιότιμοι γονείς και καθηγητές,
αγαπητοί συμμαθητές,
Κυρίες και Κύριοι,

Με αφορμή τη σημερινή μας συγκέντρωση για τη λήξη της μαθητικής μας θητείας, η παρούσα ομιλία δεν αποτελεί αναδρομή στην προσπάθεια που καταβάλαμε για την εισαγωγή μας στο πανεπιστήμιο, αλλά προϊόν προβληματισμού για το ακαδημαϊκό μέλλον μας. Θεωρώ χρέος μου να μοιραστώ μαζί σας τις σκέψεις μου όσον αφορά στον τρόπο που μπορούμε ως μελλοντικοί επιστήμονες να συμβάλουμε στην αντιμετώπιση των σύγχρονων προβλημάτων, καθώς και στην απαραίτητη ηθική θωράκιση, ώστε να επιτελέσουμε στο ακέραιο το επιστημονικό μας έργο.

Α΄ Ζητούμενο: Ρόλος της επιστήμης στην αντιμετώπιση των σημαντικότερων σύγχρονων προβλημάτων

- Η επιστημονική έρευνα επιβάλλεται να επικεντρωθεί στην επίλυση του ενεργειακού προβλήματος και να θέσει ως πρωταρχικό της στόχο την αειφόρο ανάπτυξη. Αναντίρρητα, τα τελευταία χρόνια έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στην αξιοποίηση ήπιων εναλλακτικών μορφών ενέργειας, όπως η αιολική, η ηλιακή και η γεωθερμική. Ωστόσο, το πρόβλημα της

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471, 2109935566 • Γερουλάνου 103, τηλ. 2109911067

ΧΑΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396,

ΓΛΥΦΑΔΑ: Λ. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008

email : support@romvos.edu.gr

ανεπάρκειας πηγών δεν έχει αντιμετωπιστεί ριζικά, με αποτέλεσμα το μέλλον των επερχόμενων γενεών να διακυβεύεται σοβαρά. Κρίνεται, λοιπόν, αναγκαία η ουσιαστική ενίσχυση και η άμεση χρηματοδότηση της επιστημονικής έρευνας, ώστε η αειφορία και η βιώσιμη ανάπτυξη να μην αποτελούν ουτοπία, αλλά απτές κατακτήσεις της τεχνοεπιστήμης.

- Ξεχωριστή μνεία απαιτείται να γίνει στην ορθολογική και ανθρωποκεντρική εκμετάλλευση της πυρηνικής ενέργειας. Μέχρι σήμερα, ο μέσος άνθρωπος θεωρεί την πυρηνική ενέργεια αποκλειστικά ως «εργαλείο» κατασκευής όπλων μαζικής καταστροφής και την ταυτίζει με τον πόλεμο, τον θάνατο και τον όλεθρο. Η σύγχρονη επιστήμη μπορεί και πρέπει να αποσοβήσει αυτό το στερεότυπο, χρησιμοποιώντας την πυρηνική ενέργεια σε πραγματικά ωφέλιμους σκοπούς, όπως η αντιμετώπιση ανίατων ασθενειών και η ενεργειακή ανεξαρτησία. Άλλωστε, τηρώντας αυστηρά τους κανόνες ασφαλείας κατά τη διαχείριση της πυρηνικής ενέργειας, πραγματοποιούνται σημαντικά βήματα για την κάλυψη του ενεργειακού ελλείμματος, αφού πρόκειται για φθηνή και λιγότερο καταστρεπτική πηγή ενέργειας για το περιβάλλον.
- Αδήριτη ανάγκη είναι η επιστημονική έρευνα να εστιάσει την προσοχή της στην αντιμετώπιση της οικολογικής καταστροφής. Με τη βελτίωση και τελειοποίηση των αντιρρυπαντικών τεχνολογιών, μπορεί να αναχαιτίσει τη μόλυνση του περιβάλλοντος, περιορίζοντας και βαθμιαία εξαλείφοντας φαινόμενα, όπως τον ευτροφισμό των υδάτων με τη βιολογική επεξεργασία των αποβλήτων, το φαινόμενο του θερμοκηπίου, την όξινη βροχή και την τρύπα του όζοντος με τη χρήση ήπιων μορφών ενέργειας φιλικότερων προς την ατμόσφαιρα.
- Η επιστήμη οφείλει να συνεισφέρει στην αντιμετώπιση του προβλήματος του υποσιτισμού, που μαστίζει ένα διόλου αμελητέο ποσοστό του πληθυσμού του πλανήτη. Με τη γενετική τροποποίηση των τροφών, επιτυγχάνεται η αύξηση της παραγωγής και η ταυτόχρονη μείωση του κόστους των τροφίμων. Έτσι, με τη διοχέτευση των προϊόντων διατροφής σε αναπτυσσόμενες χώρες, μπορούν να καλυφθούν οι επισιτιστικές ανάγκες των κατοίκων τους και να μειωθούν οι δείκτες θνησιμότητας – ιδιαίτερα της παιδικής - με αίτια την πείνα και την εξαθλίωση.
- Με τις ραγδαίες και συνεχείς εξελίξεις στους επιστημονικούς κλάδους της γενετικής και της ευγονικής, η δημιουργία κλωνοποιημένων πειραματόζωων βοηθά στην έρευνα για την εφαρμογή πειραμάτων με σκοπό την εύρεση νέων αποτελεσματικότερων φαρμάκων, τη μελέτη κληρονομικών ασθενειών και ανοίγει νέους ορίζοντες στον τομέα των μεταμοσχεύσεων. Παράλληλα, η λεγόμενη «θεραπευτική κλωνοποίηση εμβρύων» μπορεί να αποφέρει τεράστια

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471, 2109935566 • Γερουλάνου 103, τηλ. 2109911067

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396,

ΓΛΥΦΑΔΑ: Λ. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008

email : support@romvos.edu.gr

οφέλη στην ανθρωπότητα, καθώς θα αντιμετωπιστούν ανίατες ασθένειες και σοβαροί τραυματισμοί.

- Θα αποτελούσε παράλειψη αν δεν αναφερόμασταν στον βαρυσήμαντο ρόλο των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών στην άρση ποικίλων φαινομένων κοινωνικής παθογένειας και στην άμβλυνση της ηθικοπνευματικής κρίσης της εποχής μας. Η κοινωνιολογία, η ψυχολογία και η διεθνολογία μπορούν να συνδράμουν καθοριστικά στη μελέτη, τη διαχείριση και την αντιμετώπιση του ρατσισμού, της περιθωριοποίησης, της εγκληματικότητας, αλλά και των ψυχικών διαταραχών που μαστίζουν τον σύγχρονο άνθρωπο.

Μεταβατική παράγραφος

Απ' όλα όσα προαναφέρθηκαν, φρονώ ότι κατέστη σαφής ο καταλυτικός ρόλος που διαδραματίζει η επιστήμη στην αντιμετώπιση των κυριότερων προβλημάτων του καιρού μας. Κρίνω αναγκαία λοιπόν, κυρίες και κύριοι, τη λεπτομερή αναφορά στην ηθική συνιστώσα της επιστημονικής έρευνας για την επίτευξη αυτού του στόχου.

Β' Ζητούμενο: Ηθικά εφόδια του επιστήμονα

- Ένας επιστήμονας είναι απαραίτητο να διαθέτει ανώτερο ήθος και ακέραιο χαρακτήρα, συνέπεια στην επιστημονική κατάρτιση και ευγένεια ψυχής, σύνεση, σωφροσύνη και περίσκεψη στις ενέργειές του, ώστε να είναι φορέας αρετής και δικαιοσύνης.
- Πρέπει να είναι ευσυνείδητος και να αναζητά την αλήθεια, να εξασφαλίζει την κατανόηση, την επιείκεια και τη συνεργασία, να φροντίζει την άριστη κατάρτισή του και τη συνεχή ενημέρωση του πάνω στις απαιτήσεις της επιστήμης του.
- Ο επιστήμονας χρειάζεται να έχει πίστη στα ανθρωπιστικά ιδανικά, όπως αγάπη για τον συνάνθρωπο με πράξεις, διακαίωση, σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, ελευθερία, διότι εξασφαλίζουν τον σεβασμό και την πίστη στον άνθρωπο και κάνουν τον επιστήμονα κοινωνικό λειτουργό, που έχει ως στόχο την προσφορά στο κοινωνικό σύνολο.
- Η εργατικότητα και η επιμέλεια είναι απαραίτητα εφόδια του επιστήμονα, τα οποία τον καταξιώνουν και τον κάνουν να ασκεί το έργο του με αξιοπρέπεια και αίσθημα ευθύνης. Επίσης, ο αληθινός επιστήμονας πρέπει να είναι ανιδιοτελής, να αδιαφορεί για το κέρδος, να

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471, 2109935566 • Γερουλάνου 103, τηλ. 2109911067

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396,

ΓΛΥΦΑΔΑ: Λ. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008

email : support@romvos.edu.gr

αγωνίζεται αθόρυβα για την ανακούφιση της ζωής των συναθρώπων του, την εξάλειψη της αμάθειας και της αδικίας.

- Ο επιστήμονας οφείλει να είναι απαλλαγμένος από δογματισμό, μικρόψυχα πάθη και αλαζονεία.

Επίλογος

Συνοψίζοντας, κυρίες και κύριοι, εύλογα συνάγεται το συμπέρασμα ότι τα σύγχρονα προβλήματα που ταλανίζουν την ανθρωπότητα είναι πολυποίκιλα και η επιστήμη μπορεί να σταθεί αρωγός στην αντιμετώπισή τους. Γι' αυτόν τον λόγο οι επιστήμονες πρέπει να πρωτοστατήσουν στον αγώνα για την αντιμετώπισή τους, εφοδιασμένοι με γνώση, ηθικές αξίες και ανθρωπιστικό πνεύμα. Με αυτόν τον τρόπο η οικουμένη θα μπορέσει να απολαύσει ένα υψηλό επίπεδο ζωής, οδηγούμενη στην ευδαιμονία.

Σας ευχαριστώ για την αμέριστη προσοχή σας

Σχολιασμός Θεμάτων Γλώσσας Γελ. 7/06/2017

Τα φετινά θέματα χαρακτηρίζονται ως βατά. Το κείμενο δεν παρουσιάζει ιδιαίτερες δυσκολίες στην κατανόηση και στην περιληπτική του απόδοση, καθώς το ύφος και η γλώσσα του ομιλητή / συγγραφέα είναι απλά και κατανοητά. Τα ζητήματα θεωρίας αφορούν σε όλη την ύλη του Λυκείου και ήταν αναμενόμενα. Τέλος, η παραγωγή λόγου άπτεται της διδακτέας ύλης της Τρίτης Λυκείου και τα ζητούμενα της εκφώνησης είναι ξεκάθαρα και προσεγγίσιμα από έναν καλά προετοιμασμένο μαθητή.

Συγγραφική Ομάδα Φιλολόγων Ρόμβου

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471, 2109935566 • Γερουλάνου 103, τηλ. 2109911067

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396,

ΓΛΥΦΑΔΑ: Λ. Βουλιαγμένης 147 & Πραξιτέλους 2, τηλ. 2109680008

email : support@romvos.edu.gr